

1 ปัจจัยความเสี่ยง

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส.6/2553 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม บริษัทฯจึงถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินและเป็นบริษัทแม่ของ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน) ตามแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้นของธนาคารที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย เนื่องจากบริษัทฯไม่ได้ประกอบธุรกิจอื่นใดความเสี่ยงของบริษัทฯจึงมีความสัมพันธ์กับธนาคารโดยตรงและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับธนาคารพาณิชย์อื่นๆในประเทศไทย ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงของบริษัทฯ และธนาคารจึงเป็นสิ่งจำเป็นและจะต้องสอดคล้องกับทิศทางธุรกิจธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทย

ภาพรวมการบริหารความเสี่ยง

บริษัทฯมีการควบคุมดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ โดยมีการกำหนดโครงสร้างและนโยบายในการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อวัตถุประสงค์หลักในการป้องกันความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการกำหนดแนวปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ภายใต้การกำกับของธนาคารแห่งประเทศไทยและสอดคล้องกับการกำกับตามหลักบรรษัทภิบาลที่ดี โดยคำนึงถึงการให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้าเงินฝากและลูกค้าสินเชื่ออย่างมีความเป็นธรรม ถูกต้อง และโปร่งใส รวมถึงการคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ

โครงสร้างในการบริหารจัดการความเสี่ยง

เนื่องจากบริษัทฯต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่หลากหลาย ดังนั้น บริษัทฯจึงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถควบคุมและบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในส่วนของธนาคาร ได้มีการจัดโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการชุดต่างๆ ดังนี้

- 1) คณะกรรมการธนาคาร** มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงทุกด้านในการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และเป้าหมายทางธุรกิจในภาพรวมของธนาคาร รวมถึงการกำหนดทิศทางการดำเนินงานและการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร กำกับดูแลให้ธนาคารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ คณะกรรมการธนาคารยังมีอำนาจในการพิจารณาแต่งตั้งและอนุมัติบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
- 2) คณะกรรมการบริหาร** มีหน้าที่ดูแลการบริหารงานของธนาคารให้เป็นไปตามแผนงานและกลยุทธ์ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคาร รวมถึงพิจารณาอนุมัติการให้สินเชื่อภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคาร
- 3) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง** มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงแต่ละด้านวางกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงโดยสามารถประเมิน ติดตาม และดูแลความเสี่ยงของธนาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม พร้อมทั้งทบทวนความเพียงพอของนโยบาย ระบบการบริหารความเสี่ยง รวมถึงความมีประสิทธิภาพของระบบ และ การปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนด เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอในสิ่งที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ที่กำหนด
- 4) คณะกรรมการตรวจสอบ** มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการสอบทานให้ธนาคารมีการรายงานทางการเงินอย่างครบถ้วนเพียงพอ มีระบบควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล รวมถึงการสอบทานให้ธนาคารปฏิบัติตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของธนาคาร

- 5) คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการสรรหากรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงของธนาคาร รวมถึงการกำหนดนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์โดยมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและโปร่งใส

1.1 ปัจจัยความเสี่ยงของบริษัท แอล เอช ไฟแนนซ์เซียล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

1.1.1 ความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ

เนื่องจากบริษัทฯ มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อลงทุนในกิจการอื่นและไม่มีการดำเนินธุรกิจอื่นใด ดังนั้นการตัดสินใจลงทุนในกิจการต่างๆ จึงมีความสำคัญมากต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 บริษัทฯ มีเงินลงทุนในบริษัทย่อย 1 แห่งคือ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน) ดังนั้นผลการดำเนินงานของบริษัทฯ จึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลการดำเนินงานของธนาคาร ซึ่งแม้ว่าธนาคารจะมีผลกำไรจากการดำเนินงานในอดีต แต่บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าธนาคารจะสามารถสร้างกำไรให้กับบริษัทฯ ได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต เนื่องจากผลประกอบการของธนาคารขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ อาทิ เช่นภาวะเศรษฐกิจโดยรวมทั้งในและนอกประเทศ รวมถึงปัจจัยความเสี่ยงอื่นๆ ที่ถูกเปิดเผยในข้อ 1.2 ต่อไป

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกบริษัทที่จะลงทุนในอนาคต โดยจะเน้นการลงทุนในธุรกิจที่ช่วยเสริมศักยภาพในการแข่งขันให้กับกลุ่มบริษัทฯ การพิจารณาจากแนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรม การแข่งขันและศักยภาพในการทำกำไรระยะยาวเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ รวมถึงการควบคุมความเสี่ยงแบบระมัดระวัง

1.1.2 ความเสี่ยงด้านการถือหุ้นของผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทฯ

จากการที่บริษัทฯ เป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินบริษัทฯ จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 โดยผู้ถือหลักทรัพย์ของบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบดังนี้

พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 มาตรา 17 ได้ระบุว่าผู้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ตั้งแต่ร้อยละห้าขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ต้องรายงานการถือหุ้นดังกล่าวต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 มาตรา 18 ได้ระบุไว้ว่าห้ามมิให้บุคคลใดถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินแห่งใดแห่งหนึ่งเกินร้อยละสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย หรือเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 มาตรา 19 ได้กำหนดให้บุคคลที่ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นเกินเกณฑ์ในมาตรา 18 นำหุ้นในส่วนที่เกินออกมาจำหน่ายแก่บุคคลอื่นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหุ้นนั้นมา เว้นแต่จะได้รับการผ่อนผันจากธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งจะผ่อนผันได้อีกไม่เกินเก้าสิบวัน หากผู้ถือหุ้นไม่จำหน่ายหุ้นในส่วนที่เกินภายในเวลาที่กำหนดธนาคารแห่งประเทศไทยอาจร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้ขายหุ้นในส่วนที่เกินดังกล่าวได้ และถ้าศาลเห็นว่าการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นนั้นเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 18 ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นก็ได้

ตามหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การอนุญาตจัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ได้กำหนดเงื่อนไขห้ามมิให้ผู้บริหารระดับสูงนับตั้งแต่ระดับผู้จัดการฝ่าย หรือผู้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับตำแหน่งดังกล่าวที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นธนาคารหรือบริษัทเกินกว่าร้อยละ 0.50 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้กล่าวข้างต้นตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 เข้าร่วมถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมในบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เว้นแต่จะเป็นหุ้นที่ซื้อไว้

เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องให้บุคคลอื่นเป็นผู้ถือแล้ว จะต้องได้รับการผ่อนผันจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน

จากการที่บริษัทฯ เป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินทำให้ถือผู้หลักทรัพย์ของบริษัทฯ อาจมีข้อจำกัดและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการที่จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบดังกล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตาม กฎระเบียบดังกล่าวเป็นกฎระเบียบที่สถาบันทางการเงินทุกแห่งถูกกำกับดูแลโดยธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อการกำกับดูแลกิจการอย่างเคร่งครัด เพื่อการดำเนินการที่โปร่งใสและเป็นธรรม และเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ

1.1.3 ความเสี่ยงหากบริษัทฯ มีความประสงค์ที่จะซื้อหุ้นเพิ่มทุนของธนาคารในอนาคต

ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2553 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อาศัยอำนาจตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 อนุญาตให้บริษัทฯ ถือหรือมีไว้ซึ่งหุ้นในธนาคารในอัตราร้อยละ 100 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดและเป็นจำนวนไม่เกิน 12,000 ล้านหุ้นเป็นเงิน 12,000 ล้านบาท ซึ่งหากบริษัทฯ มีความประสงค์ที่จะซื้อหุ้นเพิ่มทุนของธนาคารในอนาคต ซึ่งจะเป็นผลให้บริษัทฯ มีการถือหุ้นในธนาคารเกินกว่า 12,000 ล้านหุ้น เป็นเงิน 12,000 ล้านบาท บริษัทฯ จะต้องขออนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อนการเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าว

ดังนั้น บริษัทฯ จึงเห็นว่าการขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นเพียงหนึ่งในขั้นตอนที่สถาบันทางการเงินทุกแห่งต้องปฏิบัติตามอยู่แล้วและไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจแต่อย่างใด

1.2 ปัจจัยความเสี่ยงของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)

การดำเนินธุรกิจธนาคารพาณิชย์มีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อตลาดการเงินและสถานะเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบของทางการ การปรับตัวของคู่แข่ง ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานธนาคารพาณิชย์เช่นกัน ทั้งนี้ การบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้านหลักๆ คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) โดยธนาคารมีนโยบายและกระบวนการปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยง รายละเอียดดังนี้

1.2.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงอันเกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม และการไม่สามารถปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ รวมไปถึงความไม่สอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ นโยบาย เป้าหมาย โครงสร้างองค์กร การแข่งขัน และทรัพยากรขององค์กรอันเป็นผลมาจากทั้งปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกธนาคาร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการแข่งขัน รายได้ และเงินกองทุนของธนาคาร

1.2.1.1 ความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจและการแข่งขัน

เนื่องด้วยแผนธุรกิจของธนาคารมีเป้าหมายหลักในเชิงรุกที่จะเร่งขยายสินเชื่อ ประกอบกับแนวโน้มทางเศรษฐกิจโดยรวมที่มีผลกระทบต่อรายได้และคุณภาพของสินเชื่อ ดังนั้น ธนาคารอาจมีความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ซึ่งอาจทำให้ธนาคารขยายสินเชื่อไม่เป็นไปตามแผนธุรกิจที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากธนาคารมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์รายใหญ่ของประเทศ คือ บริษัท แลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ควอลิตี้ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) ดังนั้น ธนาคารจึงมีความได้เปรียบในเรื่องความสามารถในการเข้าถึงลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งลูกค้าในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นลูกค้าที่มีรายได้อยู่ในระดับบนและมีความสามารถในการชำระหนี้ที่ดี

นอกจากนี้ ธนาคารยังมีการจัดทำแผนธุรกิจ งบประมาณประจำปี การทำประมาณการเงินกองทุน และแผนงานในอีก 3 ปีข้างหน้า โดยผู้บริหารแต่ละหน่วยงานมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานและประมาณการต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และการควบคุมความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของธนาคารได้อย่างเหมาะสมและเปิดโอกาสให้ผู้บริหารของหน่วยงานต่างๆ แสดงความคิดเห็นและนำเสนอแผนต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ ธนาคารมีการทบทวนแผนกลยุทธ์ แผนธุรกิจและงบประมาณเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคณะกรรมการบริหารจะเป็นผู้ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ เปรียบเทียบกับแผนงานประจำปีที่กำหนดเป้าหมายไว้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินความสำเร็จของแผนกลยุทธ์ที่ได้วางไว้

1.2.1.2 ความเสี่ยงจากความไม่เพียงพอของเงินกองทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทยมีการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของธนาคารอย่างใกล้ชิดเพื่อให้มั่นใจว่าธนาคารมีความน่าเชื่อถือและรับผิดชอบต่อการให้บริการเงินฝากและสินเชื่อ โดยธนาคารได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวและได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการเงินกองทุนที่เป็นไปตามเกณฑ์ปฏิบัติของ Basel II ตามที่ ธปท. กำหนดไว้

ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 ธนาคารมีเงินกองทุนตามกฎหมายทั้งสิ้นจำนวน 5,922.22 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 จำนวน 5,783.73 ล้านบาทหรือคิดเป็นสัดส่วนต่อเงินกองทุนทั้งหมดร้อยละ 97.66 และมีเงินกองทุนชั้นที่ 2 จำนวน 138.49 ล้านบาทหรือคิดเป็นสัดส่วนต่อเงินกองทุนทั้งหมดร้อยละ 2.34 ซึ่งเป็นระดับที่เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจและสามารถรองรับการเติบโตภายใต้สภาวะปกติและภาวะวิกฤตได้ สำหรับการวัดระดับความเพียงพอของเงินกองทุนของธนาคารโดยใช้อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio) ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์เสี่ยงกับระดับเงินกองทุนคำนวณจากสินทรัพย์เสี่ยงทั้งหมดต่อเงินกองทุนทั้งสิ้น ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 ธนาคารมีอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงอยู่ที่ร้อยละ 19.13 ซึ่งสูงกว่าอัตราเงินกองทุนขั้นต่ำร้อยละ 8.50 ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

1.2.1.3 ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงลูกค้าของกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่

เนื่องจากยอดเงินให้สินเชื่อของธนาคารมีการกระจุกตัวสูงสุดอยู่ในสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับลูกค้าที่ซื้อบ้านในกลุ่มบริษัท แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ควอลิตี้ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งหากพิจารณาจากข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 ธนาคารมียอดสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่เป็นลูกค้ากลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่รวม 23,993 ล้านบาท (ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ) หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.01 ของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยทั้งหมดจึงเป็นผลให้ธนาคารมีความเสี่ยงจากการพึ่งพิงลูกค้าในกลุ่มดังกล่าว ดังนั้นผลการดำเนินงานของบริษัท แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ควอลิตี้ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) อาจส่งผลกระทบต่อยอดสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคาร

อย่างไรก็ตาม เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพิงลูกค้าภายในกลุ่มผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ธนาคารมีนโยบายขยายสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยออกไปนอกกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากยอดสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยนอกกลุ่มที่เพิ่มขึ้นจาก 3,632 ล้านบาทในปี 2552 เป็น 3,905 ล้านบาท สำหรับงวด 9 เดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2553 นอกจากนี้ธนาคารยังมุ่งเน้นการพัฒนาการให้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ครบวงจรและรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของทุกโครงการของทุกบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ รวมทั้งธนาคารมีแผนขยายสินเชื่อธุรกิจมากขึ้น จากเมื่อปี 2552 สัดส่วนสินเชื่อเพื่อธุรกิจและสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการเคหะเท่ากับร้อยละ 75.44 และร้อยละ 24.56 ของเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้นตามลำดับ และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 สัดส่วนสินเชื่อเพื่อธุรกิจและสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการเคหะ เท่ากับร้อยละ 69.95 และร้อยละ 30.05 ของเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้นตามลำดับ

1.2.2 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk)

ความเสี่ยงด้านเครดิต หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงไว้ รวมถึงโอกาสที่คู่ค้าจะถูกปรับลดอันดับความเสี่ยงด้านเครดิตและความเสี่ยงอันเกิดจากการที่คุณภาพของสินเชื่อ หรือเงินลงทุนเสื่อมลง และไม่สามารถปรับราคาเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่เพิ่มได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร ทั้งนี้ความเสี่ยงด้านเครดิตเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเงินให้สินเชื่อที่เป็นธุรกรรมหลักของธนาคาร ทั้งในด้านของเงินให้สินเชื่อที่เป็นสินทรัพย์ธนาคารและส่วนที่เป็นภาระผูกพัน เช่น การให้กู้ยืม และธุรกรรมที่เกิดจากการที่คู่สัญญาที่มีภาระที่ต้องส่งมอบสินทรัพย์หรือชำระหนี้แก่ธนาคาร รวมทั้งธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุน รวมถึงโอกาสที่คู่ค้าจะถูกปรับลดอันดับความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยงจากการที่ราคามูลค่าตลาดของตราสารที่มีมูลค่าลดลง

เครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต

ธนาคารได้มีการพัฒนาเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการกลั่นกรองและแยกแยะระดับความเสี่ยงของลูกหนี้ ทั้งในกรณีที่มีผู้เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล เพื่อช่วยให้การอนุมัติสินเชื่อเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- **Credit Scoring Model** เป็นเครื่องมือแยกแยะ และจัดระดับความเสี่ยงของผู้ที่เป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งตัวแบบที่ธนาคารใช้ประกอบการพิจารณาสินเชื่อในปัจจุบัน ได้รับการพัฒนาด้วยข้อมูลพื้นฐานทางสถิติของลูกค้าของธนาคาร ประกอบกับใช้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ (Expert Base)
- **Credit Rating Model** เป็นเครื่องมือที่ช่วยกลั่นกรอง และแยกแยะระดับความเสี่ยงของผู้ที่เป็นนิติบุคคล

ทั้งนี้ ธนาคารได้ตระหนักถึงระดับความแม่นยำและประสิทธิภาพของเครื่องมือดังกล่าวที่ธนาคารนำมาใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ โดยธนาคารมีการติดตามผลของการใช้ตัวแบบและวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือวัดความเสี่ยงด้านเครดิตให้สามารถสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของธนาคารได้อย่างต่อเนื่อง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเครดิต

ธนาคารมีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน โดยมีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างชัดเจนระหว่างเจ้าหน้าที่การตลาด เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ความเสี่ยงสินเชื่อ เจ้าหน้าที่ประเมินมูลค่าหลักประกัน เจ้าหน้าที่ดูแลบริหารความเสี่ยง และเจ้าหน้าที่สอบทานสินเชื่อ นอกจากนี้ ในกระบวนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ ธนาคารมีหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระ ได้แก่ สำนักพิจารณาความเสี่ยงสินเชื่อธุรกิจ และสำนักพิจารณาความเสี่ยงสินเชื่อรายย่อย ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแล และให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการให้สินเชื่อสำหรับลูกค้าแต่ละราย เพื่อให้เป็นที่มั่นใจได้ว่าสินเชื่อที่ธนาคารจะอนุมัติได้รับการพิจารณาถ่วงดุลด้วยความระมัดระวัง

การบริหารพอร์ตสินเชื่อ

ธนาคารให้ความสำคัญระหว่างคุณภาพของลูกหนี้แยกตามประเภทธุรกิจและสัดส่วนการกระจุกตัวของสินเชื่อตามประเภทธุรกิจต่างๆที่อยู่ในพอร์ตสินเชื่อ ดังนั้น ธนาคารมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของพอร์ตสินเชื่อในมิติต่างๆ อาทิ คุณภาพของพอร์ตสินเชื่อแยกตามประเภทสินเชื่อและประเภทธุรกิจ สัดส่วนยอดหนี้ลูกหนี้รายใหญ่ 20 รายแรกต่อเงินกองทุนทั้งหมดของธนาคาร โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ เพื่อให้ผู้บริหารของธนาคารทราบถึงคุณภาพของพอร์ตสินเชื่อและแนวโน้มความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยมีความถี่ของการรายงานเป็นรายวันและรายเดือน ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถระบุ ติดตามและควบคุมความเสี่ยงที่อาจ

เกิดขึ้นได้อย่างทันสถานการณ์ นอกจากนี้ ธนาคารมีการติดตามและตรวจสอบ ระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลงของพอร์ตสินเชื่ออย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาให้ระบบดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต คือ การรักษาความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารภายใต้ปัจจัยและตัวแปรต่างๆ ไม่ให้สูงเกินระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 ธนาคารมียอดเงินให้สินเชื่อ (ไม่รวมดอกเบียค้ำรับ) จำนวน 40,768.51 ล้านบาท โดยเป็นเงินให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้สูงสุด 20 อันดับแรก จำนวน 5,098.83 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.51 ของเงินให้สินเชื่อรวม (ไม่รวมดอกเบียค้ำรับ) หรือคิดเป็นร้อยละ 86.10 ของเงินกองทุนทั้งหมดของธนาคาร

อย่างไรก็ตาม ธนาคารยังคงมีความเสี่ยงทางด้านเครดิต อันเกิดจากการให้สินเชื่อดังต่อไปนี้

1.2.2.1 ความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อที่อยู่อาศัย

ตารางแสดงยอดสินเชื่อและดอกเบียค้ำรับในประเภทธุรกิจต่างๆ ณ วันที่ 30 กันยายน 2553

ประเภทธุรกิจ	งบการเงินของธนาคาร งวด 9 เดือน สิ้นสุด 30 กันยายน 2553	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	27,945.66	68.44
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	4,080.88	9.99
การสาธารณูปโภคและบริการ	4,056.70	9.94
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2,994.08	7.33
อื่น ๆ	1,742.33	4.27
การเกษตรและเหมืองแร่	12.65	0.03
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบียค้ำรับ	40,832.30	100.00

ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารมีสัดส่วนของสินเชื่อและดอกเบียค้ำรับสูงสุด ธนาคารได้ตระหนักถึงความเสี่ยงของการกระจุกตัวของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยจึงได้มีนโยบายเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของพอร์ตสินเชื่อโดยเน้นเพิ่มสัดส่วนสินเชื่อประเภทอื่นแทน

ตารางแสดงรายละเอียดเงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทสินเชื่อระหว่างปี 2550 ถึงงวด 9 เดือนสิ้นสุด 30 กันยายน 2553

เงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทสินเชื่อ	ก่อนปรับโครงสร้าง งบการเงินธนาคาร				หลังปรับโครงสร้าง งบการเงินรวม			
	31 ธ.ค. 2550		31 ธ.ค. 2551		31 ธ.ค. 2552		30 ก.ย. 2553	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	20,051.13	78.32	25,095.78	78.39	26,319.13	73.92	27,897.87	68.43
สินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs	5,230.53	20.43	6,389.39	19.96	8,745.21	24.56	12,250.28	30.05
สินเชื่อส่วนบุคคล	319.14	1.25	528.54	1.65	539.86	1.52	620.36	1.52
รวมเงินให้สินเชื่อ	25,600.80	100.00	32,013.72	100.00	35,604.20	100.00	40,768.51	100.00
ดอกเบียค้ำรับ	55.64		69.46		58.40		63.79	
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบียค้ำรับ	25,656.44		32,083.18		35,662.60		40,832.30	

จากตารางแสดงรายละเอียดเงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทสินเชื่อ จะเห็นว่าสัดส่วนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยต่อสินเชื่อรวมมีสัดส่วนลดลงมาโดยตลอดจากร้อยละ 78.32 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 68.43 สำหรับงวด 9 เดือนสิ้นสุด วันที่ 30 กันยายน 2553 ในขณะที่เดียวกันสัดส่วนสินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs ต่อสินเชื่อ

รวมมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากร้อยละ 20.43 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 30.05 สำหรับงวด 9 เดือนสิ้นสุด วันที่ 30 กันยายน 2553 อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการระงับตัวของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยแต่ลูกหนี้ในกลุ่มสินเชื่อดังกล่าวเป็นลูกหนี้ที่มีการประกอบอาชีพกระจายตัวอยู่ในประเภทธุรกิจที่หลากหลาย ดังนั้น ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยจึงอาจไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการชะลอตัวของอุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ความรุนแรงของความเสี่ยงอันเกิดจากการระงับตัวของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยลดลง

อย่างไรก็ตาม สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อที่มีหลักประกันค้ำประกันเต็มจำนวนซึ่งหลักประกันส่วนใหญ่เป็นหลักประกันที่มีคุณภาพดี ตั้งอยู่บนทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพ และสามารถขายในตลาดรองได้ราคาดี ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยบรรเทาความเสียหายจากการที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ได้ และเพื่อเป็นการบริหารความเสี่ยงจากพอร์ตสินเชื่อโดยรวม ธนาคารมีการพัฒนากระบวนการในการวิเคราะห์สินเชื่อให้มีความรัดกุมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการติดตามดูแลพอร์ตสินเชื่ออย่างใกล้ชิด และรายงานผลต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

1.2.2.2 ความเสี่ยงจากการด้อยคุณภาพของสินเชื่อ

เนื่องจากธนาคารมีนโยบายที่จะขยายฐานลูกค้าสินเชื่อโดยเฉพาะสินเชื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs ทำให้ธนาคารอาจมีความเสี่ยงจากการด้อยคุณภาพของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่อาจจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นในอนาคต ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 และวันที่ 31 ธันวาคม 2552 ธนาคารมีสินเชื่อด้อยคุณภาพที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัยและสงสัยจะสูญ จำนวน 653.78 ล้านบาท และ 435.26 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.60 และร้อยละ 1.22 ของยอดเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับตามลำดับ

ทั้งนี้ ธนาคารได้บันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าเผื่อมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ (รวมรายการระหว่างธนาคาร) ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 และวันที่ 31 ธันวาคม 2552 เป็นจำนวน 462.84 ล้านบาท และ 310.64 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยคิดเป็นร้อยละ 131.45 และร้อยละ 140.04 ตามลำดับ ของประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญขั้นต่ำตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย ตามลำดับ ทั้งนี้ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญส่วนเกินนี้ สามารถนำมาใช้รองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้

อย่างไรก็ดี ธนาคารได้กำหนดกระบวนการในการควบคุมสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสินเชื่อ ตั้งแต่กระบวนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อที่มีการปรับปรุงให้มีความเข้มงวดมากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อรายย่อย เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการสินเชื่อและหลีกเลี่ยงการใช้ดุลยพินิจของผู้ปฏิบัติงาน การกำหนดเงินดาวน์ขั้นต่ำสำหรับลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้กู้ในแต่ละด้านให้เข้มงวดมากขึ้น เพื่อช่วยลดความเสี่ยงจากกระบวนการอนุมัติสินเชื่อ นอกจากนี้ ธนาคารยังได้พัฒนาระบบรายงานการติดตามการชำระหนี้ของลูกค้า ได้แก่ การจัดเตรียมรายงานการติดตามหนี้ และรายงานการชำระเงินของลูกค้า โดยหากลูกค้าไม่สามารถชำระหนี้ตามเงื่อนไขที่ตกลงกับธนาคาร คณะกรรมการพัฒนาหนี้จะดำเนินการติดตาม หากลูกหนี้ไม่สามารถจ่ายเงินค้างงวดได้ ธนาคารจะทำการศึกษารณีดังกล่าว เพื่อจะได้นำมาหาสาเหตุและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการปฏิบัติงานต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารสินเชื่อที่ดียิ่งขึ้น

นอกจากการกำหนดกระบวนการในการควบคุมสินเชื่อให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น คณะกรรมการพัฒนาหนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมในการจัดชั้นลูกหนี้เชิงคุณภาพ ซึ่งครอบคลุมถึงการพิจารณาลักษณะการดำเนินธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลประกอบการและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า เพื่อให้สามารถสะท้อนสถานะและความเสี่ยงของลูกค้าได้อย่างตรงตามความเป็นจริงยิ่งขึ้น นอกจากนี้

คณะกรรมการพัฒนาหนี้จะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการแก้ไขหนี้ที่เริ่มค้างชำระเพื่อให้มีการแก้ปัญหาได้อย่างทันการณ์ รวมถึงการบริหารจัดการหลังการเกิดหนี้เสีย เช่น การตัดสินใจในการขายหนี้เสียให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ต่างๆ เพื่อปรับพอร์ตรวมของสินเชื่อให้มีแต่สินเชื่อที่มีคุณภาพเป็นต้น

1.2.2.3 ความเสี่ยงจากหลักประกันสินเชื่อ

สินเชื่อของธนาคารส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกัน ดังนั้น หากผู้กู้ไม่ชำระเงินตามระยะเวลาที่กำหนด ธนาคารสามารถฟ้องร้องและบังคับจำนองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้นได้ ซึ่งการกระทำดังกล่าวต้องผ่านกระบวนการทางกฎหมายและการบังคับคดีที่ต้องใช้เวลานาน ทำให้ธนาคารอาจมีความเสี่ยงจากการมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ที่ลดลงและอาจทำให้เงินที่ได้จากการขายหลักประกันไม่คุ้มมูลหนี้ ซึ่งอาจจะส่งผลเสียหายต่อกำไรและเงินกองทุนของธนาคาร ทั้งนี้ มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกันได้รับผลกระทบจากหลายปัจจัย เช่น สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ ความต้องการซื้อบ้านมือสอง ประเภทของโครงการและบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ แบบบ้าน และทำเลที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม หลักประกันของธนาคารส่วนใหญ่มีคุณภาพดี ตั้งอยู่บนทำเลที่มีศักยภาพ และอยู่ในความต้องการของตลาด ปัจจัยเหล่านี้ช่วยบรรเทาความเสียหายจากการที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ธนาคารยังได้ดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงจากหลักประกันสินเชื่อด้วยการกำหนดให้มีการวิเคราะห์ จัดระดับคุณภาพ และประเมินมูลค่าของหลักประกันอย่างสม่ำเสมอ

1.2.2.4 ความเสี่ยงจากกระบวนการการกลั่นกรองสินเชื่อ

ในการประเมินความเสี่ยงในการอนุมัติสินเชื่อ นั้น ธนาคารได้ทำการพัฒนาเครื่องมือที่นำมาใช้ในการพิจารณาการกลั่นกรองคุณภาพสินเชื่อ อาทิ Credit Scoring Model และ Credit Rating Model เพื่อให้ธนาคารสามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด แต่ระบบดังกล่าวไม่สามารถรับประกันได้ว่าความเสี่ยงของคุณภาพสินเชื่อที่ได้รับการอนุมัตินั้นจะมีคุณภาพดีตามที่ธนาคารต้องการทุกรายการ

อย่างไรก็ดี ธนาคารมีกระบวนการติดตามและทดสอบความแม่นยำ และปรับปรุง Credit Scoring Model และ Credit Rating Model อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาให้เครื่องมือดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งมีการติดตามผลการใช้ Credit Scoring Model และ Credit Rating Model เพื่อรายงานแก่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริหาร รวมถึงรายงานความคืบหน้าการใช้ Credit Scoring Model และ Credit Rating Model ต่อธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการกลั่นกรองคุณภาพสินเชื่อดังกล่าวแล้ว ธนาคารยังได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุมัติสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและหลักเกณฑ์การอนุมัติสินเชื่อประเภทอื่นๆ เพื่อให้กระบวนการอนุมัติสินเชื่อของธนาคารมีความเป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ ธนาคารมีความตั้งใจที่จะพัฒนากระบวนการกลั่นกรองคุณภาพสินเชื่ออื่นๆ ให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น เช่น การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้กู้ในแต่ละด้านให้เข้มงวดมากขึ้น ควบคู่ไปกับการอบรมและพัฒนาบุคลากรของธนาคารให้ตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการกลั่นกรองคุณภาพ

1.2.2.5 ความเสี่ยงจากการค้าประกัน

ธนาคารมีการก่อภาระผูกพันจากการค้าประกัน การออกเลตเตอร์ออฟเครดิต และอวัลตั๋วเงิน ซึ่งการก่อภาระผูกพันดังกล่าว ธนาคารได้มีการพิจารณาข้อมูลทางการเงินของลูกค้าเช่นเดียวกับการพิจารณาเงินให้สินเชื่อ ซึ่งรวมถึงการเรียกหลักทรัพย์ค้ำประกันจากลูกค้า และมีการกำหนดเงื่อนไขในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติเช่นเดียวกันกับการพิจารณาเงินให้สินเชื่อประเภทอื่น

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	31 ธันวาคม 2552			30 กันยายน 2553		
	เงินบาท	เงินตราต่างประเทศ	รวม	เงินบาท	เงินตราต่างประเทศ	รวม
การรับอวัลตั๋วเงิน	3.02	-	3.02	65.82	-	65.82
การค้าประกันอื่น	745.03	-	745.03	731.49	-	731.49
วงเงินเบิกเกินบัญชีที่ลูกค้ายังไม่ได้เบิกใช้	720.93	-	720.93	1,270.43	-	1,270.43
รวม	1,468.98	-	1,468.98	2,067.73	-	2,067.73

หมายเหตุ รวมสัญญาที่ไม่มีระยะเวลาครบกำหนด

ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 ธนาคารมีภาระค้าประกันจำนวนทั้งสิ้น 2,067.73 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นภาระการค้าประกัน และวงเงินเบิกเกินบัญชีที่ลูกค้ายังไม่ได้ถอน ทั้งนี้ธนาคารได้มีการทบทวนวงเงินภาระผูกพันนอกงบดุลดังกล่าวเป็นประจำทุกปี

1.2.3 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk)

ความเสี่ยงด้านตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ราคาตราสารในตลาดเงินตลาดทุนที่มีผลกระทบต่อรายได้ของธนาคารและปริมาณเงินกองทุนของธนาคาร โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน โดยธนาคารมีนโยบายในการควบคุมและจัดการความเสี่ยงทุกประเภทให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเป็นไปตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร

1.2.3.1 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา (Price Risk)

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาเป็นความเสี่ยงที่อาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยและราคาของหลักทรัพย์ ซึ่งปัจจุบันธนาคารมีความเสี่ยงจากราคาอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากธนาคารยังไม่มียุทธศาสตร์ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง เช่น ตราสารอนุพันธ์ ธนาคารจึงยังไม่มีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์มากนัก

ทั้งนี้การลงทุนส่วนใหญ่ของธนาคารเป็นการลงทุนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และเพื่อดำรงสภาพคล่องระหว่างวัน ธนาคารจึงเลือกการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 มูลค่าเงินลงทุนสุทธิมีมูลค่ายุติธรรมจำนวน 13,848.22 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจทั้งที่เป็นเงินลงทุนชั่วคราวและเงินลงทุนระยะยาวซึ่งมีมูลค่ายุติธรรมจำนวน 13,798.93 ล้านบาท ขณะที่เงินลงทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนเป็นเงินลงทุนระยะยาวมีมูลค่ายุติธรรม 44.50 ล้านบาท และตราสารทุนทั้งที่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศและที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศจำนวน 4.80 ล้านบาท ทั้งนี้ การกำหนดสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่างๆของธนาคารอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และ

หนี้สิน และมีฝ่ายบริหารการเงินและการลงทุนคอยติดตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยและราคาของหลักทรัพย์ที่ธนาคารได้ลงทุนไว้อย่างใกล้ชิด

ในส่วนของแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านราคา เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารมีการใช้แบบจำลองของ Value-at-Risk (VaR Model) เพื่อวัดผลขาดทุนสูงสุด ณ ระดับความเชื่อมั่นหนึ่งๆ หากถือครองหลักทรัพย์ในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยธนาคารได้ใช้ค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้เป็นแนวทางในการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยธนาคารมีนโยบายการทดสอบเครื่องมือ Value-at-Risk (VaR Model) ด้วยการทำ Backtesting นอกจากนี้ธนาคารมีการจำลองเหตุการณ์อื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการลดลงของราคาหลักทรัพย์ในตลาดอย่างรุนแรง เนียบพลัน หรือการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) เพื่อให้ธนาคารสามารถประเมินความเสียหายจากความเสียหายในกรณีที่อยู่ภายใต้เหตุการณ์ที่เลวร้ายที่สุดที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร

1.2.3.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk)

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อมูลค่าตราสารทางการเงิน ความผันผวนต่อรายได้หรือมูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งอาจเกิดจากฐานะทั้งในและนอกงบดุล ทั้งนี้ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยเป็นผลมาจากการจัดโครงสร้างและลักษณะของรายการในสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นที่อ้างอิงอัตราดอกเบี้ยของธนาคารและความไม่สอดคล้องระหว่างระยะเวลาคงเหลือในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ของรายการทางด้านสินทรัพย์และหนี้สิน และรายการนอกงบดุล คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินจะทำหน้าที่ควบคุมดูแลการบริหารความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่เกิดจากความแตกต่างของโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว โดยจะทำการกำหนดโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา และควบคุมดูแลให้โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยเป็นไปตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งควบคุมสัดส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินที่มีดอกเบี้ยในระยะเวลาครบกำหนดต่างๆให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ตารางแสดงสินทรัพย์ทางการเงิน และหนี้สินทางการเงิน จำแนกตามประเภทอัตราดอกเบี้ย ณ วันที่ 30 กันยายน 2553

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม งวด 9 เดือน สิ้นสุด 30 กันยายน 2553			
	มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงอ้างอิงตามอัตราตลาด	มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	313.35	313.35
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	4,665.48	713.85	5,379.33
เงินลงทุน	-	12,972.16	5.37	12,977.53
เงินให้สินเชื่อ	36,516.71	3,533.28	718.53	40,768.52
ตัวเงินรับ	-	-	39.81	39.81
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	36,516.71	21,170.92	1,790.91	59,478.54
สัดส่วนต่อสินทรัพย์ทางการเงิน	61.39%	35.59%	3.01%	100.00%
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	10,802.62	17,434.77	17.07	28,254.46
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	227.21	6,836.64	8.09	7,071.94

รายการ	งบการเงินรวม งวด 9 เดือน สิ้นสุด 30 กันยายน 2553			
	มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงอ้างอิงตามอัตราตลาด	มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	-	-	406.47	406.47
เงินกู้ยืม	-	17,253.44	0.00	17,253.44
รวมหนี้สินทางการเงิน	11,029.83	41,524.85	431.63	52,986.31
สัดส่วนต่อหนี้สินทางการเงิน	20.82%	78.37%	0.81%	100.00%

จากตาราง จะเห็นว่าธนาคารมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย ณ 30 กันยายน 2553 ธนาคารมีสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงอ้างอิงตามอัตราตลาดประมาณ 36,516.71 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 61.39 ของสินทรัพย์ทางการเงินทั้งหมด ทั้งนี้ จำนวนสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงอ้างอิงตามอัตราตลาดส่วนใหญ่คือเงินให้สินเชื่อคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 89.57 ของเงินให้สินเชื่อทั้งหมดของธนาคาร

นอกจากนี้ธนาคารมีหนี้สินทางการเงินที่ปรับขึ้นลงอ้างอิงตามอัตราตลาดประมาณ 11,029.83 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นเพียงร้อยละ 20.82 ของหนี้สินทางการเงินทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ธนาคารมีตัวเงินประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ซึ่งธนาคารสามารถปรับอัตราดอกเบี้ยของตัวดังกล่าวให้เป็นไปตามอัตราดอกเบี้ยของตลาด ซึ่ง ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 ธนาคารมีตัวเงินประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม จำนวนประมาณ 406.47 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.77 ของหนี้สินทางการเงินทั้งหมด

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ มีวันที่มีการกำหนดอัตราใหม่หรือวันครบกำหนด (แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน) นับจากวันที่ 30 กันยายน 2553 ดังนี้

(หน่วย :ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม งวด 9 เดือน สิ้นสุด 30 กันยายน 2553						
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด						
	เมื่อทวงถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)
สินทรัพย์ทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	200.00	4,465.48	-	-	-	4,665.48	2.50 - 3.25
เงินลงทุน	-	-	62.87	3,966.84	8,942.45	12,972.16	3.42 - 7.11
เงินให้สินเชื่อ	11.14	2,983.50	377.40	131.58	29.67	3,533.28	1.50 - 10.00
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	211.14	7,448.98	440.27	4,098.42	8,972.12	21,170.92	
สัดส่วนต่อสินทรัพย์ทางการเงิน	1.00%	35.18%	2.08%	19.36%	42.38%	100.00%	
หนี้สินทางการเงิน							
เงินรับฝาก	421.56	4,840.01	8,849.55	3,323.65	-	17,434.77	0.75 - 4.25
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3,847.00	2,446.42	542.63	0.60	-	6,836.64	0.50 - 3.00
เงินกู้ยืม	664.54	13,365.33	2,821.74	401.83	-	17,253.44	0.75 - 6.13
รวมหนี้สินทางการเงิน	4,933.10	20,651.75	12,213.93	3,726.08	-	41,524.86	
สัดส่วนต่อหนี้สินทางการเงิน	11.88%	49.73%	29.41%	8.97%	0.00%	100.00%	

จากตารางจะเห็นว่า ธนาคารมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยต่อมูลค่าตลาดของเงินลงทุนของธนาคารค่อนข้างสูง เนื่องจากการลงทุนของธนาคารส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ และเป็นเงินลงทุนระยะยาวมากกว่า 1 ปี เป็นจำนวนเงินถึง 13,070.54 บาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ

61.74 ของสินทรัพย์ทางการเงิน เนื่องจากมูลค่าของตราสารหนี้ประเภทกำหนดอัตราดอกเบี้ยคงที่ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยตลาด ดังนั้นหากอัตราดอกเบี้ยตลาดเพิ่มสูงขึ้น ธนาคารอาจมีความเสี่ยงจากการที่มูลค่าของตราสารหนี้ดังกล่าวลดลง

อย่างไรก็ดี ฝ่ายบริหารการเงินและการลงทุนมีหน้าที่ติดตามภาวะตลาด ภาวะดอกเบี้ย รวมทั้งจัดทำรายงานการวิเคราะห์ระยะเวลาการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งรวมถึงมีการจำลองรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ เพื่อดูผลกระทบต่อรายได้ของธนาคารให้อยู่ภายใต้เพดานความเสี่ยงที่กำหนดตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดและอัตราดอกเบี้ย โดยรายงานต่อคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นประจำ

1.2.3.3 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate Risk)

ปัจจุบันธนาคารไม่มีทำธุรกรรมและให้บริการเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ ดังนั้น ธนาคารจึงไม่มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนแต่อย่างใด

1.2.3.4 ความเสี่ยงด้านตลาดของตราสารทุน

นอกเหนือจากการลงทุนในบริษัทย่อยของธนาคาร ปัจจุบันธนาคารมีเพียงการลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศจำนวน 4.80 ล้านบาท ซึ่งได้ทำการปรับปรุงด้วยค่าเผื่อการด้อยค่าแล้ว

1.2.4 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันในการชำระเงินเมื่อครบกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดหรือไม่สามารถจัดหาเงินได้อย่างเพียงพอตามความต้องการภายในระยะเวลาที่กำหนดและมีต้นทุนที่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อธนาคารได้ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องมีทั้งภายในและภายนอก โดยปัจจัยภายในจะขึ้นอยู่กับโครงสร้างของสินทรัพย์และหนี้สิน และการสำรองสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อนำมาใช้รองรับความต้องการ ส่วนปัจจัยภายนอกขึ้นอยู่กับสภาพคล่องของตลาดและความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงินเป็นหลัก

ธนาคารมีการวางแผนและบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอย่างมีประสิทธิภาพให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการชำระภาระผูกพันในปัจจุบันและในอนาคตได้ โดยฝ่ายบริหารการเงินและการลงทุนจะเป็นผู้บริหารจัดการให้ดำรงไว้ซึ่งสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง และจัดทำรายงานภาวะสภาพคล่องเสนอต่อฝ่ายจัดการอย่างสม่ำเสมอ ประกอบกับธนาคารได้มีการออกผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อระดมทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้สอดคล้องกับสภาวะตลาด เพื่อให้ครอบคลุมความต้องการเงินสดของธนาคาร คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน มีหน้าที่พิจารณาระดับสินทรัพย์และหนี้สินทุกสัปดาห์เพื่อเป็นการติดตามโครงสร้างทางการเงินของธนาคาร และดูแลความเสี่ยงต่าง ๆ ได้แก่ อัตราส่วนระดับสินทรัพย์สภาพคล่อง ระดับความไม่สอดคล้องกันของสินทรัพย์และหนี้สินที่ครบกำหนด ระดับการกระจุกตัวของเงินฝาก ระดับการถอนเงินในแต่ละวัน และการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย นอกจากนี้ ธนาคารยังได้กำหนดแผนฉุกเฉินเพื่อการบริหารความเสี่ยงจากสภาพคล่องในยามวิกฤต เพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้ทันเวลา

ตารางแสดงวันที่ครบกำหนดของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินนับจากวันที่ในงบดุล ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 มีดังนี้

(หน่วย :ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม					
	30 กันยายน 2553					
	เมื่อทวง ถาม	ไม่เกิน 3 เดือน	3 - 12 เดือน	มากกว่า 1 ปี	ไม่มี กำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสด	313.35	-	-	-	-	313.35
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ¹	913.85	4,465.48	-	-	-	5,379.34
เงินลงทุน ²	-	-	62.87	12,909.29	5.37	12,977.52
เงินให้สินเชื่อ	2,404.73	4,750.21	2,299.26	31,314.31	-	40,768.51
ตัวเงินรับ	-	-	38.15	1.66	-	39.81
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	3,631.93	9,215.69	2,400.29	44,225.25	5.37	59,478.53
สัดส่วนต่อสินทรัพย์ทางการเงิน	6.11%	15.49%	4.04%	74.35%	0.01%	100.00%
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	10,911.79	4,877.78	8,940.51	3,524.37	-	28,254.46
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	4,082.30	2,446.42	542.63	0.60	-	7,071.94
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	406.47	-	-	-	-	406.47
เงินกู้ยืม	664.54	13,365.33	2,821.74	401.83	-	17,253.44
รวมหนี้สินทางการเงิน	16,065.10	20,689.53	12,304.88	3,926.80	-	52,986.31
สัดส่วนต่อหนี้สินทางการเงิน	30.32%	39.05%	23.22%	7.41%	-	100.00%

1. รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินก่อนดอกเบี้ยค้างรับและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
2. เงินลงทุนเป็นราคาตามบัญชีก่อนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 ธนาคารมีสินทรัพย์สภาพคล่องจำนวน 18,631.17 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินสดจำนวน 313.35 ล้านบาท รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิจำนวน 5,340.86 ล้านบาท และเงินลงทุนสุทธิจำนวน 12,976.96 ล้านบาท ทำให้ธนาคารดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 อยู่ที่ร้อยละ 65.94 ของเงินฝากรวม

อย่างไรก็ดี หากในอนาคตธนาคารมีกระแสเงินสดจ่ายมากกว่ากระแสเงินสดรับ ธนาคารยังมีเงินกู้ยืมกับสถาบันการเงินต่างๆ ซึ่ง ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 มีจำนวนรวมกันประมาณ 13,567.23 ล้านบาท นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงได้กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สำหรับความเสี่ยงสภาพคล่อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือควบคุมให้สภาพคล่องของธนาคารอยู่ในระดับเพียงพอที่จะรองรับธุรกรรมที่ถึงกำหนดชำระได้อย่างสม่ำเสมอ

อนึ่ง ธนาคารอาจได้รับความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง อันเนื่องมาจากความไม่สัมพันธ์กันระหว่างอายุของแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.2.4.1 ความเสี่ยงจากความไม่สัมพันธ์กันระหว่างอายุของแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุน (Maturity Mismatch)

นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของธนาคารได้พิจารณาถึงสภาพคล่องในตลาด รวมทั้งผลกระทบต่อสถานะความเสี่ยงของธนาคารในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดการณ์ขึ้นในส่วนของ

ความเสี่ยงจากการไม่สอดคล้องกันของกระแสเงินสดจากสินทรัพย์และหนี้สินตามอายุสัญญา (Maturity Mismatch) และระดับของสินทรัพย์สภาพคล่องจะต้องถูกติดตามอย่างสม่ำเสมอ

การที่ธนาคารเน้นปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเป็นหลักส่งผลให้เกิดความไม่สัมพันธ์กันระหว่างอายุของแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุน เนื่องจากพฤติกรรมผู้ฝากเงินส่วนใหญ่ยังเน้นการฝากระยะสั้น อีกทั้งการระดมทุนผ่านตลาดตราสารหนี้ยังไม่เอื้ออำนวยสำหรับกิจการที่เพิ่งเปิดดำเนินการ ดังนั้นธนาคารจึงอาจได้รับผลกระทบด้านสภาพคล่องและมีความเสี่ยงจากความไม่สัมพันธ์กันระหว่างอายุของแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุน ซึ่งหากสถานการณ์เงินฝากมีการแข่งขันสูงขึ้น ธนาคารอาจต้องเผชิญกับต้นทุนการเงินที่สูงขึ้น และอาจเกิดความเสียหายในด้านสภาพคล่องตามมาได้ ทั้งนี้ ความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นจะขึ้นอยู่กับสภาวะตลาดโดยรวมเป็นหลัก

ตารางแสดงแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญสำหรับงวด 9 เดือนสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2552 และวันที่ 30 กันยายน 2553

	งบการเงินธนาคาร				งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552		ณ วันที่ 30 กันยายน 2553	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
เงินฝาก* (แหล่งที่มา)								
ไม่เกิน 1 ปี	16,274.87	94.87	30,573.50	95.68	25,523.98	80.46	24,730.08	87.53
1 – 5 ปี	865.32	5.04	1,369.07	4.28	6,188.01	19.51	3,515.73	12.44
5 – 10 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
10 – 20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
20 ปีขึ้นไป	15.32	0.09	12.55	0.03	9.75	0.03	8.64	0.03
รวมเงินฝาก	17,155.51	100.00	31,955.12	100.00	31,721.74	100.00	28,254.46	100.00
เงินให้สินเชื่อ** (แหล่งใช้ไป)								
ไม่เกิน 1 ปี	6,242.48	24.38	6,612.53	20.66	8,355.08	23.47	9,454.20	23.19
1 – 5 ปี	3,715.44	14.51	5,054.81	15.79	7,094.61	19.93	8,916.92	21.87
5 – 10 ปี	4,213.17	16.46	7,336.00	22.92	9,491.18	26.66	10,624.15	26.06
10 – 20 ปี	8,773.61	34.27	12,171.68	38.02	10,550.34	29.63	11,004.28	26.99
20 ปีขึ้นไป	2,656.10	10.38	838.70	2.62	112.99	0.32	768.96	1.89
รวมเงินให้สินเชื่อ	25,600.80	100.00	32,013.72	100.00	35,604.20	100.00	40,768.51	100.00

* เงินฝาก คำนวณจากยอดกระแสเงินสดจากการถอนเงินฝากในแต่ละช่วงเวลา

** เงินให้สินเชื่อ คำนวณจากยอดกระแสเงินสดเข้าจากการผ่อนชำระคืนเงินกู้ในแต่ละช่วงเวลา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และวันที่ 30 กันยายน 2553 เงินให้สินเชื่อของธนาคารที่มีระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 23.47 และร้อยละ 23.19 ของเงินให้สินเชื่อทั้งหมดของธนาคารตามลำดับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และวันที่ 30 กันยายน 2553 เงินให้สินเชื่อส่วนใหญ่ของธนาคารจะมีอายุระหว่าง 5 – 20 ปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.29 และร้อยละ 53.05 ของเงินให้สินเชื่อทั้งหมดของธนาคาร ตามลำดับ ในขณะที่เงินฝากส่วนใหญ่ของธนาคารเป็นเงินฝากที่มีระยะเวลาคงกำหนดไม่เกิน 1 ปีคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80.46 และ 87.53 ของเงินฝากทั้งหมดของธนาคาร ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ธนาคารได้มีความพยายามพัฒนาผลิตภัณฑ์เงินฝากที่มีระยะเวลาคงกำหนดมากกว่า 1 ปีขึ้นไปเพื่อขยายระยะเวลาของแหล่งที่มาของเงินทุนให้ยาวนานขึ้น นอกจากนี้ ในส่วนของเงินให้สินเชื่อของธนาคารมีอายุระหว่าง 5 - 20 ปี ได้ลดสัดส่วนลงจากร้อยละ 56.29 ของยอดเงินให้สินเชื่อทั้งหมด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 เหลือร้อยละ 53.05 ของยอดเงินให้สินเชื่อทั้งหมด ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 ถึงแม้ว่าธนาคารจะไม่สามารถปิดความเสี่ยงจากความไม่สัมพันธ์กันระหว่างอายุของแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุนได้ ธนาคารได้คำนึงถึงเรื่องดังกล่าวและได้มุ่งความสำคัญไปที่การบริหารสภาพคล่องโดยรวมของธนาคาร โดยมีเป้าหมายเพิ่มจำนวนเงินฝาก และตัวแลกเปลี่ยนที่มีอายุยาวขึ้น ด้วยการออกผลิตภัณฑ์เงินฝากที่หลากหลาย ตลอดจนรักษาการต่ออายุเงินฝากของลูกค้าให้ได้ใน

ระดับสูง นอกจากนี้ธนาคารยังเพิ่มช่องทางการบริการลูกค้าให้มากขึ้น โดยการเปิดสาขาเพื่อให้มีฐานเงินทุนที่หลากหลาย และมีการกระจายตัวของแหล่งเงินฝาก

นอกจากนี้ ธนาคารได้ออกผลิตภัณฑ์เงินฝากรูปแบบต่างๆ เพื่อเพิ่มฐานลูกค้ารายย่อยให้มากขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อกระจายแหล่งที่มาของเงินทุน และลดความเสี่ยงจากความไม่สัมพันธ์กันระหว่างอายุของแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุน โดยธนาคารได้ทำการศึกษา และพัฒนาผลิตภัณฑ์เงินฝากเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้ากลุ่มต่างๆอย่างครอบคลุม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ลูกค้าฝากเงินกับธนาคารในระยะยาวต่อไป

ธนาคารยังได้มีการวางแผนระยะกลางและระยะยาวเกี่ยวกับการระดมทุน โดยเมื่อมีผลการดำเนินงาน และมีข้อมูลเพียงพอต่อการจัดทำ Credit Rating ธนาคารจะเริ่มออกตราสารหนี้ที่มีอายุยาวขึ้น อีกทั้งธนาคารได้เริ่มทำการศึกษาและเตรียมความพร้อมของข้อมูลเพื่อรองรับการออกตราสารประเภท RMBS (Residential Mortgage Backed Security) และฝ่ายบริหารการเงินและการลงทุนของธนาคารยังทำหน้าที่รายงานอัตราส่วนที่แสดงอายุของแหล่งที่มาเงินทุน (Aging) อย่างใกล้ชิดเพื่อจะให้ได้สามารถดำเนินการหรือจัดเตรียมมาตรการควบคุมความเสี่ยงจากความไม่สัมพันธ์กันของแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุนได้อย่างต่อเนื่อง

1.2.4.2 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องจากการกระจุกตัวของเงินฝากกับผู้ฝากรายใหญ่ 20 รายแรก

ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 ยอดเงินฝากของผู้ฝากรายใหญ่ 20 รายแรกมีจำนวน 15,345.24 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54.31 ของยอดเงินรับฝากรวม หากมีการระดมเงินฝากอย่างรุนแรง ธนาคารอาจจะประสบปัญหาสภาพคล่อง อย่างไรก็ตาม ธนาคารมีนโยบายในการลดความเสี่ยงดังกล่าว รายละเอียดดังนี้

นโยบายการบริหารเงินฝาก เพื่อติดตามและดูแลการกระจายแหล่งเงินฝาก กระจายวันครบกำหนดศึกษาพฤติกรรมผู้ฝากเงิน ควบคู่ไปกับการดูแลลูกค้าเงินฝากรายใหญ่และลูกค้าสถาบัน

นโยบายการบริหารการกู้ยืมผ่านตลาดเงินและตลาดสถาบัน เพื่อติดตามและดูแลการกระจายตัวผู้ให้กู้และแหล่งการกู้ ดำรงสัดส่วนการกู้ยืมแต่ละแหล่งในอัตราที่ต่ำเพื่อลดความเสี่ยงในการฟุ้งเฟ้อ และมีการทำประเมินวงเงินที่ได้รับจากตลาดเงินและตลาดสถาบันอย่างต่อเนื่อง

นโยบายการกู้ยืมระยะยาว เพื่อติดตามและดูแลติดตามขนาดของ Maturity Gap ที่มีระยะเวลา มากกว่า 1 ปี และประเมินแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยอย่างใกล้ชิด

1.2.5 ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หมายถึง ความเสี่ยงอันเกิดจากความผิดพลาด หรือความไม่เพียงพอของกระบวนการทำงาน บุคลากร ระบบงาน หรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือปัจจัยภายนอก อันเป็นผลให้เกิดความเสียหาย ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินงานและภาพลักษณ์ของธนาคาร รวมไปถึงกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินอีกด้วย ดังนั้น ธนาคารจึงได้ปรับปรุงกระบวนการทำงานและระบบควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้ความผิดพลาดที่ผ่านมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุง เพื่อกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน กระบวนการทำงาน และการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญเพื่อให้ธนาคารสามารถบริการลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง ธนาคารได้มีการจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทุกหน่วยงานของธนาคารได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำแผนนี้ และ ธนาคารได้มีการซักซ้อมการฟื้นฟูระบบคอมพิวเตอร์หลัก (Core Banking) ของธนาคารเป็นประจำทุกปี

ธนาคารมีการกำหนดกรอบนโยบายบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการอย่างชัดเจน ซึ่งได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารและกำหนดให้มีการทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

นอกจากนี้ ธนาคารมีระบบควบคุมภายในที่ดี และมีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานให้แก่พนักงานในทุกหน่วยงาน เพื่อให้พนักงานมีความเข้าใจในขั้นตอนการทำงาน และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีมาตรฐานในการทำงาน โดยกำหนดให้มีกระบวนการวิเคราะห์เชิงธุรกิจ การประเมินความเสี่ยง และการติดตามความเสี่ยง เป็นต้น นอกจากนี้ ธนาคารได้มีการพัฒนากระบวนการ ตลอดจนเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ซึ่งธนาคารได้มีการจัดเก็บข้อมูลความเสียหาย ทั้งที่เป็นความเสียหายที่ไม่เป็นตัวเงิน และความเสียหายที่เป็นตัวเงิน ทั้งที่เสียหายแล้วหรือสามารถป้องกันได้ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ธนาคารจะเอาไปใช้ในการปรับปรุงและป้องกันความเสี่ยงไม่ให้เกิดขึ้นอีก

นอกจากนี้ ธนาคารมีมาตรการ แผนงาน และเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการอื่นๆ เช่น แผนดำเนินงานธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) เพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน อาทิเช่น วิทยาศาสตร์ และภัยพิบัติต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น จนอาจทำให้การดำเนินงานของธนาคารต้องหยุดชะงัก ธนาคารได้ทำการทดสอบ ประเมิน และปรับปรุงแผนดังกล่าวทุกๆ ปี เพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินธุรกรรมหลักของธนาคารได้ในสถานะฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ธนาคารยังได้กำหนดให้ทุกหน่วยงาน ประเมินความเสี่ยงด้านปฏิบัติการด้วยตนเอง (Risk Control Self-Assessment: RCSA) ปีละ 1 ครั้ง เพื่อระบุจุดที่มีความเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตน รวมทั้งประเมินว่ามาตรการควบคุมภายในที่มีอยู่นั้นเพียงพอและเหมาะสมเพียงใดในการควบคุมความเสี่ยงนั้นๆ รวมถึงการนำข้อมูลดังกล่าวไปประมวลผล และจัดทำดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators) เพื่อใช้ในการติดตามความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

ทั้งนี้ ธนาคารได้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน โดยจัดส่งพนักงานเข้ารับการอบรมสัมมนาจากผู้จัดสัมมนาภายนอก ในขณะที่สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลก็มีการจัดอบรมสัมมนาภายในให้แก่พนักงานตามความต้องการเช่นกัน โดยจะเชิญวิทยากรที่มีความชำนาญจากหน่วยงานภายในของธนาคาร รวมทั้งวิทยากรผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงานของพนักงาน

1.2.5.1 ผลกระทบของการดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel II เรื่องการดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ

(Pillar 1: Minimum Capital Requirement)

จากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีนโยบายให้สถาบันการเงินใช้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel II เรื่องการดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ (Pillar 1: Minimum Capital Requirement) ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่ปี 2551 ธนาคารได้เลือกใช้หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี Standardized Approach และเลือกใช้หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการโดยวิธี Basic Indicator Approach ทั้งนี้ นอกจากธนาคารจะมีภาระที่ต้องดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำเพิ่มขึ้นสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ผลกระทบอื่นๆ ที่จะเกิดขึ้น เป็นเรื่องของต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวทั้งในด้านข้อมูลและระบบงาน ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ โครงสร้างฐานข้อมูล ระบบการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถรองรับการคำนวณเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel II ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ และนำส่งรายงานการดำรงเงินกองทุนต่อธนาคารแห่งประเทศไทยได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงการอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ ธนาคารมีความระมัดระวังในการทำธุรกรรมต่างๆ มากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเงินให้สินเชื่อ เงินลงทุน และการควบคุมให้กระบวนการปฏิบัติงานภายในธนาคารมีระบบการควบคุมภายในที่ดียิ่งขึ้น เนื่องจากหากธนาคารมีการพิจารณาสินเชื่อในลักษณะที่มีความผ่อนปรนมากจนกระทั่งมีผลให้คุณภาพหนี้เสื่อมลง หรือพิจารณาอนุมัติสินเชื่อที่มีระดับความเสี่ยงสูง จะเป็นเหตุให้ธนาคารต้องมีการดำรงเงินกองทุนสูงเกินกว่าที่ควรจะเป็น

นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีนโยบายให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามเกณฑ์ Basel II เรื่องการกำกับดูแลโดยทางการ (Pillar II: Supervisory Review Process) และเรื่องการใช้กลไกตลาดในการกำกับดูแล (Pillar III: Market Discipline) ในลำดับต่อไป การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวอาจมีผลในเรื่องต้นทุนการดำเนินการที่เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ โครงสร้างฐานข้อมูล ระบบการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และภาระที่อาจจะต้องดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำเพิ่มขึ้นสำหรับความเสี่ยงอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึงใน เกณฑ์ Basel II เรื่องการดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ (Pillar 1: Minimum Capital Requirement)

อย่างไรก็ดี ธนาคารได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งแม้ว่าธนาคารจะมีภาระมากขึ้นในการดำรงเงินกองทุนสำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ แต่หากพิจารณาหลักเกณฑ์ในการดำรงเงินกองทุนสำหรับความเสี่ยงด้านเครดิต โดยเฉพาะสำหรับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ธนาคารจะมีภาระในการดำรงเงินกองทุนสำหรับสินเชื่อประเภทนี้ต่ำกว่าสินเชื่อประเภทอื่น

1.2.5.2 ผลกระทบจากพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก ซึ่งมีผลบังคับใช้ในเดือน สิงหาคม 2551 และพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินฝากที่ได้รับการคุ้มครองเพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลบังคับใช้ในเดือน สิงหาคม 2552 โดยการทยอยลดการค้ำประกันเงินฝากลงเหลือเพียง 1 ล้านบาทต่อรายต่อสถาบันการเงิน ภายในปี 2556

พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก และพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินฝากดังกล่าว มีการกำหนดวงเงินคุ้มครองต่อรายต่อสถาบันการเงินที่ชัดเจน ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของสถาบันการเงิน กล่าวคือ ธนาคารจะไม่ได้เป็นสถานที่รับฝากเงินที่รัฐบาลให้ความคุ้มครองเต็มจำนวนในทัศนะของผู้ฝากอีกต่อไป ซึ่งปัจจุบันผู้ฝากได้รับความคุ้มครองแบบเต็มจำนวนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย (Full Blanket Guarantee) จากสถาบันคุ้มครองเงินฝาก และอาจส่งผลให้มีการโยกย้ายเงินฝากจากธนาคารหนึ่งไปสู่อีกธนาคารหนึ่ง อีกทั้งยังอาจมีการโยกย้ายเงินฝากจากระบบธนาคารพาณิชย์ไปยังช่องทางการลงทุนอื่นๆ ส่งผลให้มีการแข่งขันในด้านผลิตภัณฑ์เงินฝากที่สูงขึ้น และอาจทำให้ธนาคารต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากการสูญเสียลูกค้า จากการเคลื่อนย้ายเงินของลูกค้าเงินฝากรายใหญ่ในส่วนใหญ่ที่ไม่ได้รับความคุ้มครองจากธนาคารไปสู่ธนาคารอื่น

อย่างไรก็ดี เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ธนาคารได้ทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์เงินฝากและเครื่องมือทางการเงินให้มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ลูกค้า และตอบโจทยพฤติกรรมหรือความต้องการในการออมเงินของลูกค้าที่อาจแตกต่างกันและซับซ้อนขึ้นกว่าเดิม รวมทั้งการจัดตั้งบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทั้งนี้ เพื่อรักษฐานลูกค้าเดิม และเพื่อให้มีศักยภาพในการสร้างหรือขยายฐานลูกค้าใหม่ต่อไปในอนาคต รวมถึงการเพิ่มช่องทางการบริการลูกค้าโดยการขยายสาขาของธนาคารอย่างต่อเนื่องสำหรับรองรับการขยายฐานลูกค้าเงินฝากรายย่อยมากขึ้น ควบคู่ไปกับการพัฒนาการดำเนินงานของธนาคารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ธนาคารมีสถานะทางการเงินที่เข้มแข็งมั่นคงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเป็นที่ยอมรับของลูกค้า

1.2.6 ความเสี่ยงจากภาวะการแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรมธนาคาร

จากการควบรวมกิจการของธนาคารพาณิชย์ หรือการยกระดับของบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์เป็นธนาคารพาณิชย์ ตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ส่งผลให้ความรุนแรงของการแข่งขันในระบบของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านราคา ผลิตภัณฑ์ การให้บริการ รวมทั้งการแข่งขันในการใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงที่ทันสมัยในการดำเนินธุรกิจ และการเสนอบริการให้แก่ลูกค้าเพิ่มขึ้น เพื่อหวังที่จะเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด

อย่างไรก็ดี จากการที่ธนาคารเพิ่งเริ่มเปิดดำเนินการ จึงยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และมีจำนวนสาขา น้อย จึงมีความเสียเปรียบในการรูดตลาดสินเชื่อและตลาดเงินฝากกว่าธนาคารอื่น และในฐานะที่เป็นธนาคาร พาณิชยเพื่อรายย่อย จึงมีข้อจำกัดในการดำเนินธุรกรรมของธนาคาร (รายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 2 เรื่องลักษณะการประกอบธุรกิจ) ทำให้ธนาคารไม่อาจเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ครบวงจรแก่ลูกค้าได้ โดยเฉพาะธุรกรรมที่เอื้อแก่ภาคธุรกิจส่งออกและการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ ทำให้ฐานลูกค้า ของธนาคารถูกจำกัดไปยังภาคธุรกิจที่มีขนาดย่อม นอกจากนี้ ธนาคารยังมีข้อจำกัดในด้านการลงทุนและการ บริหารเงินที่ไม่สามารถลงทุนในหลักทรัพย์บางประเภท ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง ขอบเขตการประกอบธุรกิจขอบเขตการทำธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (รายละเอียดเพิ่มเติมใน ส่วนที่ 2 ข้อ 5 เรื่องทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ) ได้ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ อีกทั้งต้นทุนการเงินของ ธนาคารที่สูงทำให้ธนาคารไม่สามารถใช้กลยุทธ์ด้านราคาในการแข่งขันได้

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากองค์กรของธนาคารมีขนาดเล็ก โครงสร้างองค์กรไม่มีชั้นตอนมาก สามารถบริหารงาน และปฏิบัติงานด้วยความคล่องตัวและยืดหยุ่น ทำให้มีความรวดเร็วในการให้บริการ มีการปรับปรุงคุณภาพของ การให้บริการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการนำเสนอโครงการส่งเสริมการขายในเชิงรุก นอกจากนี้การที่ธนาคารมี ผู้สนับสนุนหลักในธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่อำนวยความสะดวกให้กับธนาคารในการปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่ อาศัยได้อย่างต่อเนื่อง และเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกันในการขยายฐานลูกค้าร่วมกัน ส่งผลให้ธนาคารมี ความสามารถในการแข่งขันแม้จะอยู่ในสภาวะการแข่งขันที่รุนแรงก็ตาม ซึ่งในด้านเงินฝากนั้น ธนาคารได้มีการ ทำตลาดตัวแลกเงินเพื่อจูงใจลูกค้าเงินฝาก ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ให้อัตราผลตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ประจำและได้รับความสนใจจากลูกค้าเป็นอย่างดี

1.3 ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์

1.3.1 ความเสี่ยงจากการที่บริษัทฯ อยู่ระหว่างการยื่นคำขออนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (“ตลาดหลักทรัพย์ฯ”)

บริษัทฯ มีความประสงค์จะเสนอขายหุ้นสามัญต่อประชาชนในครั้งนี้อย่างที่จะได้รับทราบผลการพิจารณาของ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ยื่นคำขออนุญาตนำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2553 และ บริษัท ที่ปรึกษา เอเซีย พลัส จำกัด ในฐานะที่ปรึกษาทางการเงินได้พิจารณา คุณสมบัติของบริษัทฯ ในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า บริษัทฯ มีคุณสมบัติครบถ้วนที่สามารถจดทะเบียนในกระดานหลัก ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ก็ยังคงมีความไม่แน่นอนที่จะได้รับอนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน ดังนั้นผู้ลงทุนจึงอาจมีความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพคล่องในการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ในตลาดรอง และอาจไม่ได้รับผลตอบแทนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ได้ตามราคาที่เราคาดการณ์ไว้ หากหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ไม่สามารถเข้าจดทะเบียนได้

1.3.2 ความเสี่ยงเรื่องผลกระทบจากราคาหลักทรัพย์จากการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ เพิ่มทุนของบริษัทฯ ที่ออกให้แก่กรรมการ และพนักงานของบริษัทฯ

ใบสำคัญแสดงสิทธิชุดที่ 1

จากมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2552 และมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2553 ได้อนุมัติให้บริษัทฯ ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ชุดที่ 1 (“ใบสำคัญแสดงสิทธิ ชุดที่ 1” หรือ “W1”) จำนวน 697,500,000 หน่วย จัดสรรให้แก่ กรรมการ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ เพื่อราย ย่อย จำกัด (มหาชน) ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 และแก่บุคคลที่บริษัทฯ ได้จัดสรรให้เพิ่มเติม ทั้งนี้ ณ วันที่ 30 กันยายน

2553 บริษัทฯมีพันธะผูกพันในการออกหุ้นสามัญในอนาคตเพื่อรองรับการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าวจำนวน 423,806,180 หุ้น โดยบุคคลที่ได้รับการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิในครั้งนี้ จะสามารถใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ได้ในราคาเท่ากับ 1 บาทต่อหุ้น ในอัตรา 1 หน่วยใบสำคัญแสดงสิทธิต่อ 1 หุ้นสามัญอายุใบสำคัญแสดงสิทธิ 5 ปี นับจากวันที่ได้ออกและเสนอขาย ในช่วงก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2552 ให้ใช้สิทธิได้ทุกๆ เดือนในวันที่ 30 ของทุกเดือน และในช่วงหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2552 เป็นต้นไป ให้ใช้สิทธิได้ทุกๆ 3 เดือนในวันที่ 30 ของเดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม และในช่วงก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2552 ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิสามารถใช้สิทธิตามจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ได้รับการจัดสรรทั้งหมดหรือบางส่วนในวันกำหนดการใช้สิทธิในคราวเดียวหรือหลายคราวก็ได้ ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552 ในช่วงหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2552 ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิสามารถใช้สิทธิตามจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ได้รับการจัดสรรทั้งหมดหรือตามจำนวนที่เหลืออยู่ (แล้วแต่กรณี) ได้ต่อเมื่อหุ้นของบริษัทฯได้เข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้วตามช่วงเวลา นับแต่วันที่หุ้นของบริษัทฯซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยวันแรก (รายละเอียดข้อจำกัดการใช้สิทธิปรากฏในส่วนที่ 2 ข้อ 8 เรื่องโครงสร้างเงินทุน)

ใบสำคัญแสดงสิทธิชุดที่ 2

จากมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2552 และมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2553 ได้มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ชุดที่ 2 (“ใบสำคัญแสดงสิทธิ ชุดที่ 2” หรือ “W2”) จำนวน 232,560,000 หน่วย จัดสรรให้แก่ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน) ชุดที่ 3 ทั้งนี้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 บริษัทฯมีพันธะผูกพันในการออกหุ้นสามัญในอนาคตเพื่อรองรับการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าวจำนวน 205,065,000 หุ้น โดยบุคคลที่ได้รับการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิในครั้งนี้ จะสามารถใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ได้ในราคาเท่ากับ 1 บาทต่อหุ้น ในอัตรา 1 หน่วยใบสำคัญแสดงสิทธิต่อ 1 หุ้นสามัญ อายุใบสำคัญแสดงสิทธิ 5 ปี นับจากวันที่ได้ออกและเสนอขาย โดยให้ใช้สิทธิได้ทุกๆ 3 เดือนในวันที่ 30 ของเดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม และในช่วงก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2552 ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิสามารถใช้สิทธิตามจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ได้รับการจัดสรรทั้งหมดหรือบางส่วนในวันกำหนดการใช้สิทธิในคราวเดียวหรือหลายคราวก็ได้ ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552 ในช่วงหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2552 ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิสามารถใช้สิทธิตามจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ได้รับการจัดสรรทั้งหมดหรือตามจำนวนที่เหลืออยู่ (แล้วแต่กรณี) ได้ต่อเมื่อหุ้นของบริษัทฯได้เข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้วตามช่วงเวลา นับแต่วันที่หุ้นของบริษัทฯซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยวันแรก (รายละเอียดข้อจำกัดการใช้สิทธิปรากฏในส่วนที่ 2 ข้อ 8 เรื่องโครงสร้างเงินทุน)

ทั้งนี้หากผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ใช้สิทธิในการซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ผู้ลงทุนอาจได้รับผลกระทบจากราคาหุ้นที่ปรับลดลง (Price Dilution) หรือสิทธิออกเสียงที่ปรับลดลง (Control Dilution) อย่างไรก็ตาม ผลกระทบดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นทันทีแต่จะเกิดขึ้นเมื่อใช้สิทธิ ซึ่งเป็นไปตามกำหนดระยะเวลาใช้สิทธิ